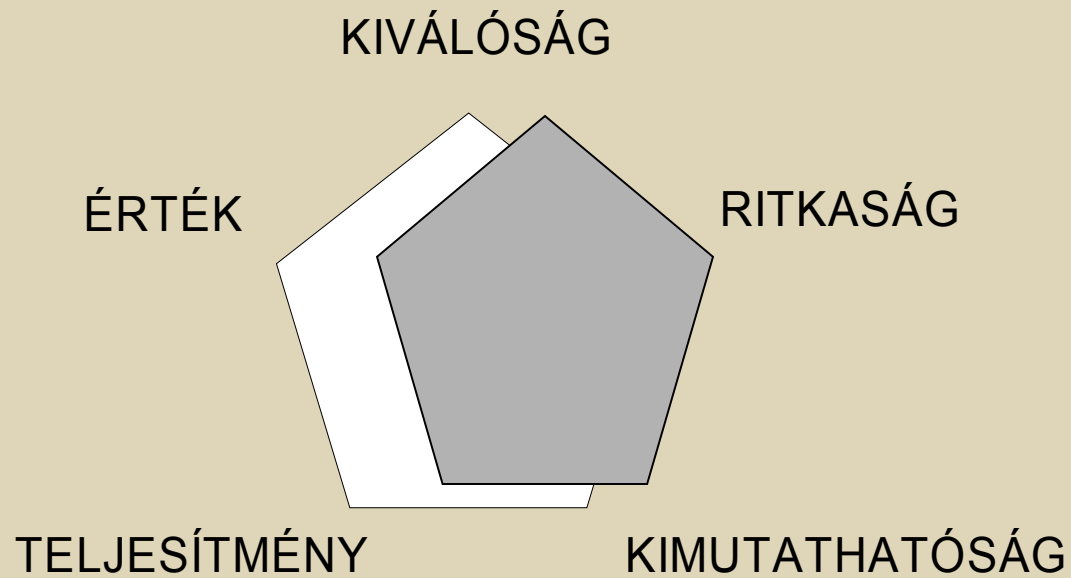

Érdeklődés és motiváció a tehetség motorja

Dr. habil. Gyarmathy Éva
MTA Pszichológiai Kutatóintézet

gyarme@mtapi.hu
www.diszlexia.hu

A TEHETSÉG

Sternberg (1993) **Pentagonális model**

Kis fogalomtár

TEHETSÉG

Lehetőség, hogy az egyén az átlagosnál többet **tehessen**.

KÉPESSÉG

Tudás, amely az adottságokból fejlődik, és valamely területen **képesé** teszi az egyént, hogy tevékenykedjen.

ÉRDEKLŐDÉS

Az egyén belülről fakadó vonzó**ód**ása, adott terület felé irányuló **érdeke**.

Belső vagy külső erő, amely adott tevékenység felé **hajt**.

HAJTÓERŐ

Kis fogalomtár

Az indíték, **MOTIVÁCIÓ** meghatározza a belső hajtóerő irányát is.

MOTIVÁCIÓ

ÉRDEKLŐDÉS

Az egyén belülről fakadó vonzódása, adott terület felé irányuló **érdeke**.

Belső vagy külső erő, amely adott tevékenység felé **hajt**.

HAJTÓERŐ

Belsőleg motivált tevékenység

- Önindította
- Felfedezés
- Saját cél irányítja
- Saját értékek mentén
- Saját érdek vezérli

Belsőleg motivált tevékenység

Külsőleg motivált tevékenység

- Mások által indított
- Feladat
- Mások célja irányítja
- Mások értékei mentén
- Mások érdeke vezérli

Külsőleg motivált tevékenység

Az érdeklődés belülről fakad

- aktivitás, elfogadás
- kockázatvállalás hibázás
- választás és döntés, lehetőségek
- önállóság. bizalom

Az érdeklődés lohasztása

- megterhelés, idő- és energiahány
- értékelés, jutalom és büntetés
- irányítás, szeretet megvonás
- elvárások. korai teljesítmények

Az érdeklődés belülről fakad

- aktivitás, elfogadás
- kockázatvállalás hibázás
- választás és döntés, lehetőségek
- önállóság. bizalom

„Mindig kész vagyok tanulni, de nem mindig szeretem, ha tanítanak”

Winston Churchill

Öndifferenciálás a gyakorlatban

Látás

- Képek, rajzok
- Vizualizáció
- Képzelet
- Pókábra

Hallás

- Zenei aláfestés
- Megzenésítés, dallamtalálás
- Felolvasás

Mozgás

- Ritmus
- Dráma
- Mozdulatok a tanulásban

KULTÚRA =
KÉPESSÉGFEJLESZTÉS

KÉPESSÉGFEJLESZTÉS
= KULTÚRA

- Művészetek
- Stratégiai játékok
- Sportok
- Társas tevékenységek

A tehetség

Szeretné tudni, hogyan működnek a dolgok

Összefüggéseket talál ott is, ahol más nem

Kérdései szokatlanok

Élénk a képzelete

Ha valamit a fejébe vesz, azt meg is teszi

Kitartóan megragad az őt érdeklő feladatoknál

Megfigyelés

Megfigyelési szempontok

A gyerek

- könnyen bevonódó, vagy vonakodó
- magabiztos vagy óvatos
- játékos vagy komoly
- koncentrált vagy könnyen elterelhető
- kitartó vagy frusztrálja a feladat
- eltűnődik a munkáján vagy impulzív
- lassú vagy gyors munkára hajlamos
- vizuális, auditív vagy kinezttikus ingerekre reagál
- módszeres megközelítést mutat
- saját beosztásában dolgozik, vagy a feladat alapján
- talál humort a feladatban
- az anyagot váratlan módon használja
- a részletre figyel vagy áttekintő
- kíváncsi az anyagra
- érdeklő a helyes válasz
- a felnőttel való interakcióra koncentrált
- átalakítja az anyagot

„Az elme tűz, amelyet lángra kell lobbantani, és nem edény, amit meg kell tölteni.”

(Plutarkhosz)

További információk:

gyarme@mtapi.hu

www.diszlexia.hu